

---

1. Magyar költők

Egy költő munkásságát sokszor könnyebb megérteni, ha ismerjük az életrajzát is. Egy rövid összefoglalóban bemutatunk három magyar költőt a felvilágosodás és romantika korából. Feladata a dokumentum elkészítése az alábbi leírás és minta alapján. Munkájához használja fel az UTF-8 kódolású *eletrajzok.txt* szövegállományt, valamint a *berzsenyi.jpg*, a *kazinczy.jpg*, a *kolcsey.jpg*, az *ido.png* és a *minta.png* képállományokat!

1. Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével az *eletrajz* állományt a program alapértelmezett formátumában az *eletrajzok.txt* állomány felhasználásával! A dokumentumban ne legyenek felesleges szóközök és üres bekezdések!
2. Legyen a dokumentum álló tájolású és A4-es lapméretű! A bal és a jobb margót 2,75 cm-re, a felső margót 2,5 cm-re, az alsó margót 2 cm-re állítsa be!
3. A dokumentumban mindenhol Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípussal jelenjen meg a szöveg! Az élőfej, élőláb legyen 13, az életrajzi leírások szövege pedig 10 pontos bet méretű!
4. A dokumentum él fejében az első oldalon a „Magyar költők életrajza”, a második oldalon „Felvilágosodás és romantika” jelenjen meg a mintának megfelelő stílussal és elrendezéssel!
5. A dokumentum élőlábjában alkalmazzon automatikus oldalszámozást!
6. Az oldalszámok elé szúrja be a *minta.png* képet! A kép szélességét állítsa 4, a magasságát 0,5 cm-re! A képet tükrözze a mintának megfelelően, és helyezze el az oldalszámok után is!
7. A költők életrajzánál minden bekezdés első sorát húzza be 0,6 cm-rel! A bekezdések előtt 0, utána 3 pontos térközt állítson be, és a sorköz egyszeres legyen! A szöveg elrendezése sorkizárt legyen!
8. A költők nevét, születési és halálozási dátumát a költőkről szóló bekezdések elején állítsa félkövér stílusúra!
9. A költők képeit helyezze el a mintának megfelelően! Az oldalarányok megtartása mellett a képek magasságai legyenek egységesen 4 centiméteresek!
10. Szúrjon be a szövegbe egy oldaltörést, hogy a Kölcsey Ferencről szóló bekezdések a második oldalon kezdődjenek!
11. A második oldal alján készítse el az *ido.png* kép és szövegdobozok segítségével a minta szerinti időszalagot! A szövegdobozok érintsék, de ne fedjék egymást, és színezésükre az élőfejben alkalmazott szürke színt használja! A szövegdobozok azonos magasságúak legyenek, és elhelyezésük, szélességük az időtengelyen a költők születési és halálozási évszámát mutassa!

40 pont

Minta a Magyar költők feladathoz:

Felvilágosodás és romantika

Kőlesey Ferenc (1790–1838) Székelyudvarhelyen (Székely megye) született. Szülei középpontúak nemcsak, anyja erdélyi. Gyermekkorában limitó szovdményeként fellépő betegségben szenvedte el fél szemé elvesztését. Tízévet élte meg. Sokat betegeskedő, foréket, testakkat ember volt. Hízfasságát nem költő, de testverőse halála után annak fiát, Kőlesey Kálmánt saját gyermekeként, orokosként nevelte.

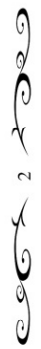
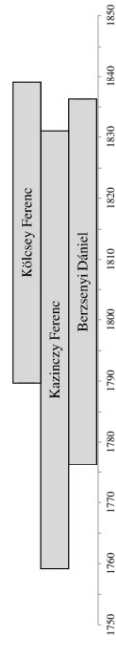
Tanulmányait Debrecenben, a református kollégiumban és a pesti egyetemen végezte (jogi tanulmányai mellett filozófiai is hallgatót 1808-09). Itt és olvasott németül, görögül és latinul, de jogi felkészültsége is kiváló volt. Még debreceni diákként szoros barátságot kötött a kor később ismertét két köztéleti szereplőjével, Szemere Pállal. Együtt kezétek hozzá a felvilágosodás kori francia irodalom és filozófia tanulmányozásához és egyes művek fordításához. Debreceni diákként, Csokonai temetésén ismerkedett meg Kazinczy Ferencel, az ő ösztönzésére fordult az ókori görög irodalom és filozófia felé.

Nyelvújítás A nyelvújítás harcában Kazinczy felkérésére Szemerevel közösen írták a Felelet a Mondolásra (1815) című pamfletet – válaszként az orológusok támadására (Mondolát). Tulajdonképpen ez a munka tette országosan ismerté nevét. Evekkel át tartó baráti kapcsolatairól fűzte Kazinczy „pesti műsz”-ához is (Szemere Pál, Vitkovics Mihály, Horvát István). Kazinczyt hosszú időn keresztül mestereként tisztelte, viszonyuk az 1820-as évektől hidegült el (levelezésük, mely korábban szinte folyamatos volt, már 1817-ben megszakadt). A mester nem értett egyet tantánya irodalmi és politikai szemléletváltásával, a romantika és a politikai radikálizmus felé fordulásával.

Élete végéig gazdálkodott család bírókain (Álmosd, Szödmeter, Szarmárcseke), de emellett szerepet vállalt a korabeli kulturális, irodalmi életben és a megyei politikai közéletben is. Írásának egy részét az 1817-ben indult, Döbrenyei Gábor szerkesztette Tudományos Gyűjteményben jelentette meg, később maga is szerkesztette Szemerevel közösen irodalmi-esztétikai folyóiratot Élet és Literatura címmel. (A folyóiratnak öt kötetét jelent meg, rendszeretlen időközönként 1826–29 között.)

Közéleti-politikai tevékenysége Kőlesey a reformkori magyar politikai élet egyik kimagasló egyénisége volt, az 1820-as évek végétől kezdve aktívan politizált, az 1832–36-os országgyűlésen Szatmár megye követe volt az alsóházban. Országgyűlési beszédét őrzi Országgyűlési naplója. Több fontos kérdésben – jobbjogfelszabadítás (örökös megváltás), magyar nyelvhasználat, vallási türellem, szólásszabadság, az újságok elbírása – mondott beszédet nemcsak a magyar reformkori politikai élet fontos dokumentumai, hanem a szónoki beszéd gyönyörű példái is egyben. Kétfelhettelen érvelése, szónoki stílusa, haladó eszméisége a politikai ellenzék és az országgyűlési ifjak egyik kedvencévé tette. Tevékenységét sem az udvar, sem megyéje konzervatív vezetése nem nézte jó szemmel, s még az országgyűlési berkesztése előtt visszavonulást követi megbratását (1835), mivel követésével, Eötvös Mihállyal együtt nem volt hajlandó a magányban élt család bírókain, Szarmárcsekén. Az 1832–36-os országgyűlés feloszlása után megkezdődött az ellenzékkel való leszámolás, perbe fogták többek között Kossuth Lajost (már az országgyűlés ideje alatt) az Országgyűlési Tudósítások szerkesztése és terjesztése miatt és báró Wesselényi Miklódot, a reformpárti politikai ellenzék vezéralakját. Kőlesey Kossuth ügyében félratot írt (1836), Wesselényinek pedig jogi képviseletére, védelmére készült.

A közéletből való kényszerű visszavonulás nem jelentett Kőlesey számára szakítást a politikálással. Hivatalos ügyekben tett utazása során megírta, és ismételten megbeszélte. Amúgy is gyöngye szervezte már nem bírt elfelelni az újabb betegségeknek, 1838 augusztusában, 48 éves korában meghalt.

Magyar költők életrajza

Berzsenyi Dániel (1776-1836) nyugat-dunántúli jónóddi középpontúak nemesi családban született. Hétfőn (mai neve Egyházasbénye). Családjában a hagyományos nemesi élet- és neveltetési szokások megőrzésére törekedtek. Csak a nagyanyai ágon, a családunk élős jő megérett a görög és római klasszikusok tanulmányozásával, a hazafias költésességgel nem zárta ki a Habsburg-uralkodók iránti hűségét.

1790-95 között a soproni evangélikus liceum tanulója volt. Nem tanulmányi eredményével, hanem testi erejével és féktelen természetével tűnt ki tanulóirásai közül. Iskolaéletében mégis sokat ígált szellemi látókörre a főleg németek lakta polgárosult városban. 1793-ban pár hétre megszükkent Sopronból és katonának állt, majd hamar hazatért Hétfőre. A rá következő évben apja ismét visszavitte Sopronba, ahonnan ismét megszükkent, ezúttal anyai nagybátyjához Nikládra.

1799-ben megcsúszott, felesége az akkor 14 éves Duka, Takács Zsuzsanna. Ettől kezdve önállóan gazdálkodott a bíróságon, előbb Somjenben, majd 1804-től Niklán. Gondos, jó gazdálkodó volt. foglalkoztatott a mezőgazdaság általános problémáit (A magyarországi mező szorgalmáról). Ekkortól kezdte föl Kis János (a közteli Kíssomlyó evangélikus lelkese, Kazinczy Ferenc barátja), hogy Berzsenyi versírását foglalkoztató. Műveinek első gyűjteményét, hetvenet verset ő juttatta el Kazinczyhoz 1808-ban, aki válaszában ödök írására bíratta Berzsenyit.

Költésényeit először 1813-ban jelentetik meg nyomtatásban, de már az előző években is levelezési és személyes kapcsolatai kerül a szellemi-irodalmi élet számos fontos egyéniségével: Kazinczy Ferencel, Vitkovics Mihállyal, Szemere Pállal, Kőlesey Ferencel. Bár Berzsenyi jól ismerte Kazinczyt, és a pesti írász tagjaival is többször találkozott, s foglalkoztatott a társadalmi, köztéleti kérdések, nem volt igazán közéleti ember. A reformkor kitözelemlent inkább kiválótl szemlélt, de néhány korabeli politikussal (pl. báró Wesselényi Miklóssal) jó barátságban volt. Politikai nézetében alantvalói hűségé, nemesi szemlélete a felvilágosodás eszméjével keveredik, ugyanakkor vívóddó, önértéző, befeje forduló alkatta miatt is sok kérdésben eltérő a véleménye a reformerektől. Napóeont például gyűlölte, Ferenc császárt jó uralkodónak tartotta.

Kazinczy Ferenc (1759-1831) a Bihar megyei Érsomlyóban született, nemesi családban. Sárospatakon végezte, filozófiai, jogot, teológiát hallgatót. Joggyakornokként dolgozott Kassán, Eperjesen és Pesten 1779-1784 közt. Pesti tartózkodása idején jofezimista volt. Itt ismerkedett meg Ráday Gedómmal, akitől a rimes idoméretes (nyugat-európai) verselés szabályait tanulta meg. 1784-ben a miskolci szabadkőműves páholy tagja lett Orpheus álnéven.

1788-ban Batsányi Jánossal és Baróti Szabó Dáviddal közösen megindította az első magyar folyóiratot, a Magyar Museumot, de már a nyitó cikk körül viták keletkeztek Kazinczy és Batsányi közt. Kazinczy végül kivált a lapról, és két év múlva önálló lapot szervezett Orpheus címen, mely 1790-91-ben mindössze nyolc számat élt meg.

1794-ben belépett a Martinovics által szervezett Reformátorok Trikos Társasága nevű titkos szabadkőműves páholyba. Még ebben az évben letróztatták, a jakobinusok perében először halálra és jószágvesztésre, majd bizonyítalan idejű várfogságra ítélték. Hat és fél évig raboskodott (2387 nap) Spelberg, Kúfsátem majd Munkács börtönében. A fogság éveiben tanult, írt és fordított. 1801 júniusában szabadult.

1804-ben feleségül vette a nála husz évvel fiatalabb Torék Sophie-t, és Bányácskára költöztek, melyet Szépfalonnak nevezett el. Zemplén megye levéllárosa lett napi tíz gatus fizetéssel. 1828-ban Pestre utazott az Akadémia előkészítése ügyében, de nem kapta meg a tükéri állást. 1830-ban az Akadémia tagjává választották. Anyagiilag szinte teljesen tönkrement a családját sűjtő államadó pereskedésben. Utolsó éveiben írt emlékiratait – Pályán emlékezete. Fogságom naplója (1828) és utóírása, az Újja Pannónhalmaúra, Esztergombá, Vácra (1831) – máig élvezetes olvasmányok. 1831-ben a felvidéki kolerajárvány egyik áldozatait halt meg. Szépfalmai házának kertjében temették el.

